

ГОЛОС ДЯКІВ

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. дня кожного місяця.

Адреса Редакції й Адміністрації: КОЛОМИЯ, вул. Міцкевича 51.

ЦНИ ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторона 90 зл., половина 45 зл., 1/4 стор. 30 зл., 1/8 стор. 15 зл., 1/16 стор. 8 зл., 1/32 стор. 4 зл.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

ПОСТІЙНІ ОГОЛОШЕННЯ мають 20% знижки а оголошення для дяків-пенсіонерів 50%.

ОГОЛОШЕННЯ приймається тільки за попереднім надісланням належитості або принайменше зачету. Анонімних дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В КРАЮ:

Цілорічно 8-00 зл.
піврічно 4-00 "
чвертьрічно 2-00 "
За границею річно . . 2 долари
або їх вартість в іншій валюті.

Чекове конто П. К. О. в Варшаві
ч. 152.951 (аж до відкл. замкнено)

Ціна цього прим.
25 сот.

Звичайний Загальний Збір Дяків відбудеться у ЛЬВОВІ дня 7. червня 1927 р.

Ближші інформації в слідуячому числі.

Кожний деканат повинен вислати на цей збір своїх
відпоручників.

Редакція „Голосу Дяків“.

Що кождий дяк повинен знати про громадські вибори?

Від коли вибухла світова війна панує на території Східної Галичини, в ділянці громадської самоуправи стан безправства. Польська влада розв'язала тут як відомо, понад 250 сільських рад (80%) і майже всі повітові та мійські ради.

На їх місце, всупереч обов'язуючим законам, назначувано наказних комісарів з т. зв. прибічними радами, що були шашною язвою наших українських сіл і довели громадське майно до повної руйни.

Недавно зарядило міністерство внутрішніх справ переведення виборів до громадських рад на підставі старого

австрійського громадського закону з 1866 р. й розпорядку польської ліквідаційної комісії з 10. грудня 1918 р.

Вибори до громадських рад мають відбутися ще перед жнивнами. До них повинні наші українські села добре приготуватися, розвинути як найбільшу самодіяльність при виборах, щоби своєю силою й організацією показати нашим ворогам, що ми вміємо самі про себе становити.

В тій цілі є передовсім необхідним пізнати добре приписи виборчого закону до громадських рад, які ми отут в скорочені подаємо:

Як переводиться вибори до громадських рад?

Зарядження виборів.

Зарядження виборів належить до начальника громади, а коли його нема до громадського комісара. Наколи громадський уряд цей обов'язок занедбує, може кождий громадянин звернутися з зажаленням до Староства, котре може карами змусити війта до зарядження виборів, або поручити цю справу іншій особі.

Як укладається спис виборців?

На початку спису виборців належить помістити передовсім, особи духовні, директорів наукових заведень, професорів, лікарів, адвокатів, нотарів, державних урядників вищої ранги й військових з титулом офіцера, це в т. зв. упривілейовані особи.

По них випикується всіх членів громади, котрі в громаді оплачують безпосередний податок, а то в такій черзі, в якій наступають по собі оплачувані через них податки по висоті, починаючи від найвисшої.

Право виборче прислуговує платникам податків в громаді без огляду на те, чи вони мешкають в цій чи іншій громаді.

Наколи платником податку є жінка, належить її також втягнути до спису виборців. Наколи хто платить кілька податків, належить всі податки додати разом, так щоби платник тільки один раз був поміщений в списі.

Коли вже списано всіх платників податків, на самім кінці випикується особи приналежні до громади, які не мають ні права першенства, ані не

платять податків в громаді. Сюди належать державні і кравві урядники, що належать до 10 і ще нисшої категорії (н. пр. учителі), але тільки мужеського кола.

Як твориться виборчі кола?

Всі управнені до голосування не мають рівного права виборчого, а виконують своє право виборче в т. зв. колах. В тій цілі ділиться всіх знаходячихся в списі виборців в громадах, в котрих число виборців не більше 50, на 2 виборчі кола, ві всіх інших громадах на 3 виборчі кола.

Кола творяться в цей спосіб, що в громадах, в котрих число виборців не більше 50, сума квот податкових ділиться на дві рівні часті, а в інших громадах ця сума ділиться на три рівні часті. Члени громади, управнені до голосування, котрі оплачують першу половину суми квот податкових, належать до першого кола, всі інші до другого кола. Коли є три кола виборчі, тоді виборці, що оплачують першу часті суми квот податкових, належать до першого, ці, котрі оплачують другу часті, належать до другого, вкінці ті, що оплачують третю часті, належать до третього виборчого кола.

Особи упривілейовані, що мають право першенства, входять до першого кола, а всі приналежні до громади, що є уміщені при кінці спису виборців входять до другого, або до третього кола.

Після довершення цього поділу, укладає начальник громади виборчу листу для кождого кола з окрема.

Загальне коло неоподаткованих.

впровадив розпорядок польської ліквідаційної комісії з 10. грудня 1918 р.

В громадах, в котрих число виборців не більше 50 виборців є воно третім колом, в інших громадах четвертим колом.

Хто є управнений до голосування в цім загальнім колі?

Право голосування в тім колі мають так мужчини як і жінки, о скільки укінчили 21 рік життя, мешкають в громаді принайменше від року і не належать до інших кол.

До цього кола належать отже н. пр. сини й доньки селян, о скільки не мають ніякого майна, всі робітники, безземельні селяне, що господарують на господарстві дитий, або жінки, або на арендованій землі і т. д. Також директори шкіл і учительки мають право голосування в тім колі.

Виборчі реклямації.

Начальник громади є обов'язаний виложити готові листи видорчі й спис виборців в громадській канцелярії до перегляду й оголосити це в громаді, визначуючи рівночасно речинець 8 днів до вношення реклямацій*).

Кожний член громади має право переглядати листи й внести реклямацію на руки начальника громади до реклямаційної комісії, що складається з начальника громади і 4 членів вибраних з посеред громадських радних. Від рішення цієї комісії можна до 3 днів внести відклик до Староства через реклямаційну Комісію.

Комісія має право з уряду робити в листі поправки, не вільно її однак цього робити в посліднім тижни перед виборами.

Вибори можуть відбутися щойно в 4 тижні по виложеню лист до перегляду.

Коли би листи через 8 днів не були виложені до перегляду, або утруднювано їх перегляд, можна внести зажалення до Староства.

Скільки радних вибирається?

Число радних усталоє начальнику громади на підставі лист.

В громадах, в котрих число виборців (без виборців з „загального кола“) не більше 50, вибирається 12 радних.

В громадах, котрі в перших 3 колах числять:

51 до 200 вибор.	вибирають 16 рад.
201 до 400 "	" 24 "
401 до 1000 "	" 40 "
понад 1000 "	" 48 "

Число заступників виносить половину числа радних.

Кожде коло вибирає четверту часті загального числа радних.

Крім цього входять на підставі польського закону з 26.7 1919 без вибору в склад громадської ради члени громади, що оплачують 1/6 часті безпосередних податків, оплачуваних в громаді. Обшарник, купець, фабрикант,

*) Зразки, як писати реклямації подамо в слідуячому числі.

о скільки він такий податок платить, входить як член до громадської ради без вибору.

Як відбуваються вибори?

Напзніише на 8 днів перед виборами мусить начальник громади оголосити в спосіб в громаді практикований місце, день і годину виборів, як рівнож подати до відома, скільки радних і заступників вибирає кожде коло. Вибори можна відбувати й кілька днів.

Хто кермує виборами?

Начальник громади й 4 покликани через него виборці творять виборчу комісію, яка переводить вибори для кождого кола окремо, зачинаючи від 4. кола. На домагання виборців, або з власної волі може Староста вислати на вибори урядника. Так зв. мужів довіря, що малиби право засідати побіч виборчої комісії, закон не передвиджує.

Як відбувається голосування?

Найперш голосує 4. коло, потім 3., 2 і вкінці 1. Один з членів комісії відчитує виборців з виборчої листи, а виборці по черзі голосують, подаючи устно, або на картках назвиска кандидатів на радних і заступників.

В 4. колі, кождий виборець мущина, чи жінка мусить голосувати особисто й не можна в цім колі дати заступитися через повновласника.

По переведенню голосування в четвертому колі обчислює комісія голоси й оголошує назвиска вибраних, після чого приступає до переведення виборів в слідуячих колах, т. в. 3., 2 і 1., оголошуючи кождий раз по голосуванню в кождому колі вислід голосування.

Голосування в 3., 2 і 1. колах відбувається так, як в четвертому.

Жінки можуть в цих 3 колах голосувати або особисто, або через повновласників: Коли жінщина не хоче голосувати особисто, тоді за жінку голосує муж, за інші жінки повновласник, котрий мусить виказатися писемною повновласністю і мусить бути виборцем. Повновласник може заступати лише одну особу.

За співпосідачів ґрунтів голосує тільки одна особа, або повновласник ними установлений.

За малолітних, посідаючих ґрунт, голосує батько, або опікун. Мати опікунка мусить установити повновласника.

Таксамо можуть дати себе заступити через повновласників особи, не присутні наслідком виконування публичних обов'язків (урядовці, желізничники і тд.) як також особи, що мешкають в інших громадах. Держава, край, товариство голосують через заступників.

Хто не може голосувати?

Хто на листі не є вписаний, не може голосувати. Але навіть і той, хто є вписаний, не може голосувати, наколи:

1. проти него ведеться судове слідуство за злочин.
2. наколи його узнано винним злочину, а від правосильности вироку не минуло пять літ.

3. наколи він зівстав через суд унааний винним проступку крадіжки, обману (ощуства), спроневернення, або участі вадих проступках, а від хвилі засуду не минуло 3 роки.

Військові не можуть також голосувати.

Хто може бути вибраним?

Особи, що одержали найбільше число голосів є вибрані радними, або заступниками. При рівності голосів на кілька осіб рішає льос.

Жінки можуть бути вибрані на радних або заступників у всіх колах на рівні з мущинами.

У всіх колах можуть бути вибрані лише особи, що укінчили 21 рік життя. Четверте коло може вибирати на радного виборця з 1, 2 і 3. кол, natomiast 1, 2 і 3 кола не можуть вибрати на радного виборця з 4 кола. Не можуть бути вибрані в жадному колі:

- 1. урядники староства й поліційні.
- 2. громадські урядники й слуги.
- 3. особи, що зістали узнані винними проступків, поповнених з жадоби зиску, або публичної обичайности, особи, до майна котрих оголошено конкурс, а вкінці особи, які усунено з уряду, або публичної служби за проступки, поповнені з надужиттем.

Закінченне виборів.

Після зікінчення виборів, виїт оголошує назвиска вибраних і предкладає список радних Староству. В протягу 8 днів по укінченю виборів можна вносити протести проти виборів до начальника громади, котрий обовязаний в ці протести разом з виборними актами переслати прямо через Староство до Вовідства.

Як належить організувати селянам виборчу акцію?

В кождому селі повинен зорганізуватися виборчий комітет. Голов-

ним завданням такого комітету є розвинути перед виборами широку агітацію в тому напрямі, щоби всі управнені до голосування взяли участь в виборах.

Дальше належить на довірочних нарадах уложити списки таких кандидатів на радних і їх заступників, котрі дають запоруку, що найкрасше заступати будуть на громадських радах соціяльні інтереси селянських трудових мас та боронити їх перед всякою кривдою зі сторони сільських пявок і галапасів.

По зарядженню виборів буде завданням виборчого комітету точно провирити спис виборців і виборчі листи кождого кола й вносити рекламці проти всяких надужитт, як поминення виборців в листах виборчих, або блудне уложення лист і т. д.

Виборчий комітет мусить крім цього точно обізнатися з виборчим законом і припильнувати, щоби в день виборів всі виборці, головню ті, що голосують в 2, 3 і 4. колах явились до голосування й голосували на кандидатів вже передтим назначених.

Виборчий комітет повинен взяти керму виборчої акції в свої руки й вести її так, щоби побіду при громадських виборах віднесла під проводом клясово освідомленого селянства, трудова маса.

Вибори до громадських рад не можуть вправді з огляду на перестарілий виборчий закон, який в основі має забезпечити найбільше прав найбагатшим верствам села й ріжній куркульні-бути правдивим показником суспільних сил на селі. Все таки будуть ці вибори доброю політичною школою для нашого українського селянського люду, поглублюючи через зорганізований виступ і самодіяльність його свідомість і почутте солідарности.

Інформації про вибір громадської зверхности подамо в слідуячому числі

Дяківський Ювілят.

Нинішня ілюстрація представляє нам знова одного з найповажніших дяківських Ветеранів та Борців за красшу дяківську долю в особі Вп. Данила Ільницького, дяка в Гусному Вижн. височанського деканату, який в минулому році відсвяткував 50-літній ювілей своєї незавидної дяківської служби.

Ільницький Данило.

Вп. Ветеран в мабуть як не одиноким, то дуже рідким виїтком між галицькими дяками під оглядом своєї службового становища, бо цілу свою дяківську службу повнив і тепер повнить лише в одній і тій самій парохії Гусному Виж. Ця обставина, про яку ми тут мило згадуємо була й є для Него

без сумніву одинокою пільгою на його службовому становищу, бо безнастанна мандрівка з парохії до парохії булаб напевно відбилась відемно не лише на його матерьяльному положенню, але булаб підкопала також і його фізичне здоровле, яким він і сьогодні ще тішиться.

Вп. Ювілят мимо цього, що вже в старшому віці, бере відповідну активну участь в дяківській організації і в постійним передатником свого стан. органу „Г. Д.“

Наша Редакція бажає йому в імени цілого загалу дяків ще богато, богато кріпкого здоровля та сил до дальшої праці на хосен дяківського стану.

Не чекайте з заложеними руками — зараз до праці!

Тому, що богато навіть іспитованих дяків жалуеться, що до нині не отримали ще жадного приділу ерекціонального ґрунту, мимо цього, що обовязуючі митрополичий і епископський розпорядки признали вже певний приділ цього ґрунту іспитованим дякам, повинні деканальні делегати в кождому повіті всіх трех дієцезій зараз між собою устно, або листовно пороаумітись і як в найкорот-

шому часі скликати у всіх повігах Сх. Галичини **Позитові Збори Дяків.**

На такий збір повинен кождий делегат принести зі собою точний поіменний список всіх тих іспитованих і неіспитованих дяків свого деканату, які до нині ще цілком не отримали ерекціонального ґрунту, або отримали його за мало.

Цей список повинен виглядати так:

Епархія: _____, дня _____/____ 1927.
Деканат: _____

Поіменний список

скривджених дяків що до приділу ерекціонального ґрунту.

Черг. число	Назвиско й імя	Літ	Іспитований	Неіспитов.	Річні доходи дяка вносив за	Мас на окр. жадно себе	Отримав ґрунту	Парохія	Парох. місце ерекц. пр. колі	Назвиско й імя парох. чи завід. парох.	Примітка
1	Козак Іван	60	40	/	300	6	1	Степи	150	о. Малий М.	
2	Співак Петро	30	12	/	200	4		Лави	90	о. Жук Іван	

і т. д.

Підписи всіх членів Президії Збору:

Щоб декан. делегатам дати спримогу негайно такі „поіменні списки“ приготувати, повинен кождий покривджений дяк зараз своїйому делегатові всі потрібні дати карткою подати.

На зборі повинні бути такі списки відчитані, а в слід за тим відповідні резолюції ухвалені.

З такими резолюціями й долученими до них згаданими „поіменними списками“ деканатів цілого повіту належить вислати делегацію з кількох

найповажніших дяків до свого владики в цілі особистого вручення йому цих документів і представлення фактичного стану річи. На кошга подорожі такої делегації повинні злізжитися всі дяки повіту.

В резолюціях належить домагатися рішучо, негайного наділу всіх дяків (іспитованих й неіспитованих) ерекц. ґрунтом за евентуальним зворотом коштів засіву і т. п. видатків дотичному парохові.

Висше названі зістали покарані за те, що дня 6-го червня 1926 р. напали на мов мешканне, порозбивали замкнені двері й повикидали всі річи на дорогу й поломали, а надго забрали готівки 500 ам. доларів і 87 зол., білизну, книжки і т. и.

Суд признав, що пізвані винні мені заплатити титулом відшкодування 5.692 зл. до 1-го вересня 1927. і 150 зл. судових коштів до 14 днів. Пізвані кари не прийняли й зголосили рекурс, а прокуратор зі своєю боку поставив внісок, що це замалий вимір кари і справа пішла до окружного суду в Чорткові.

Дорогі Товариші-Дяки! Як Вам уже відомо я оголошував свого часу в „Голосі Дяків“ дописи під заголовком „Чи не трагедія?“ й згадував в них як то мене о. Ольшанський видалив цілком безпідставно зі служби в Чорнокіцях Великих, як я їздив три рази до владики до Станиславова, як владики обіцяв мені, що не допустить до того, щоби мені хто зробив кривду,

(„obiesanka sasanka, a głupietu radość“) як то мені наш владики дав письмо до о. Ольшанського, в якому було сказано, що вишле на місце слідчу комісію, щоби справу розслідила і т. д. і т. д. Наколи я побачив, що то тільки така собі гарна балаканина і що з того нічого реального для мене не вийде, пішов я з жінкою на село шукати якого кута, щоб було бодай де переочувати. Було це в неділю, 6-го червня 1926 р. Цего самого дня, около 5. години сполудня побачили мої вороги, що в мене нікого в дома напали на мов мешканне, порозбивали замки, всі річи викидали на дорогу, а гроші — як я це вже повисше згадав — забрали. Добрі люди дали мені зараз про це знати й наколи ми з жінкою вернули до дому побачили страшний вид, який серце розривав на двоє: всі річи були поломані, побиті й знищені; коло річий застали ми вже команданта тутешньої станиці з одним постерунковим, списуючого протокол з напасниками, які наколи нас

Не одержані числа просимо реклямувати на своїй почті (не оплаченою карткою), бо за реклямовані числа впрост в редакції адміністрація мусить платити другий раз порто.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ГОЛОСУ ДЯКІВ“.

Відзначенне доньки українського дяка.

Американська преса заговорила з великими похвалами про українську студентку Високої Школи в Мт. Кармел, панну Олю Климко.

Панна Оля є донькою дяко-учителя Михайла Климка.

Вона одержала світлу побіду в дебаті на тему: „Резолюція про пово-

рот Пенсильвані до конвенційної системи виборчої ординації“ над студенткою Високої Школи з Шамокін. Американські газети називають панну Олю славою міста Мт. Кармел, а ми можемо її назвати крім цього ще славою культурно-освітньої праці наших дяків на народній ниві.

Наколи любите свій станований часопис „Голос Дяків“ піддержуйте його добровільними датками на фонд преси!

Дяківська Голгофта.

(До звісної статті: „Чи не трагедія?“).

Вповаж. Пане Редактор!

Прошу ласкаво не відмовити моїй просьбі та помістити в одному з найблисших чисел нашого дорогого органу „Голосу Дяків“ слідуячу допись, щоби всі знали й бачили, якими тернистими шляхами котиться дяківське житте, якими нікчемними методами поборюється справедливий й слушний домагання дяків в справі забезпечення своєї екзистенції та що витривалість в борбі до кінця мусить принести певні успіхи.

Повітовий суд в Гусятині видав вирок Ч. Нс. 19/27. дня 14. лютого с. р. в Гусятині, яким засудив 1) Дмитра Хабу на 1 рік тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе й що квартал темниці через цілий час кари); 2) Максима Романця на 6 місяців тяжкої вязниці (кождого місяця піст і тверде ложе); 3) Павла Тудорова

на 9 місяців тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе через цілий час кари); 4) Михайла Гукалюка на 4 місяці тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе); 5) Василя Гукалюка на 14 днів арешту; 6) Петра Паїшківського на 6 місяців тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе); 7) Теодора Сороку на 2 місяці тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе); 8) Тимка Гукалюка на 3 місяці тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе); 9) Василя Дребіта (комітєвого церковного й заступника війта) на 7 місяців тяжкої вязниці (що місяця піст і тверде ложе); 10) Михайла Ірху, с. Микити на 2 місяці тажкої вязниці (піст і тверде ложе.)

4-ох обжалованих, а між ними і дяка Бернатовича суд увільнив від вини й кари з причини браку доказів.

До цієї акції належить взятися зараз, в життєві повною вірою в успіх, але не в такої байдужності, яка мала місце при складанні належитості на кошта подорожі П. Делегації до Варшави, а будьте певні, що наколи делегація за делегацією значне напливати до своєї владики, то він буде мусів поважніше над поправою дяківської долі призадуматися і зробити якийсь кінець дяківській нужді та сьмволі даних священників у відношенню до своїх дяків.

Нехай в місяцях: маю й червні ц. р. на Галицькій Землі, не буде ані одного повіту, з якого би не загремів сильний голос всіх дяків, нехай зі спрацьованих трудий поневодених дяків посиплються енергійні протести проти самоволі дочинних священників зглядом дяків, нехай ані один дяк не чекає з заложеними руками, на якусь манну з неба, бо її ніколи не діждеться, але нехай негайно сам стане в ряди Борців за красшу дяківську долю!

Наколиб котрий з дяківських делегатів байдуже відноситься до цієї акції, то нехай провід деканату возьме один зі свідоміших дяків і поступав так, як це вже висше сказано.

Скликання згаданих зборів, а потому звіти з них належить конечно оголошувати в „Голосі Дяків“. Крім цього належить безумовно до нашої редакції переслати відпис, поіменних списків з кожного деканату, та повідомити про вислід делегації у владики.

Надіслане.

Хвальна Редакціє!

Просимо не відмовити нашій просьбі та помістити цих кілька слів на сторінках Вашого поважаного органу, а саме:

В нас в Гермаківці дяка нема, бо свій чоловік, спосібний, іспитований дяк, знаменитий дрігента і управитель хору мусить дякувати аж на третю село, бо так хочеться о. Волошиніві, його пані добродійці і його заушникови Климови Зулякові та ще дежким його підлизайкам. У нас в Гермаківці був прекрасний хор, завваднений свого часу п. Йосифом Градківським, а тепер в церкві така пустка, таке галийканье, що сохрани нас Господи так як „од глады, огня і войны“. Так співав наш теперішній і бігто-дяк Антін Мізурик, похликаний на дяка о. Волошином. Цей бігто-дяк добре читати не вмів, а про дяківство навіть найменшого поняття немав.

Оттак більшсть наших священників плакає церковний спів. Гей отче схаменіться, бо наколи так дальше буде робити, то не лише собі, але й церкві пошкодите, бо допровадите до того, що вірні перестануть ушачати до Дому Божого, щоб замість правдивого церковного сьвіту не слухати криків і зойків в церкві.

побачили почали дико реготатися. Наколи почалось вже смеркатись, а з сусідного села прийшов мій брат забрати нас до себе на ніч, п. Михайло Бернатович, неначе побідник перейшов через поломані мої річи до дяківки. Ог бачите Браття-Дяки за яких дяків ми боремось і яким дякам виборюємо красшу долю!

Хотай в критичному часі була гарна погода, то природа по хвилі не наче, не могочи дивитися на таке варварство, почала плакати й зачав падати уливний дощ без перерви через цілий тиждень, через що всі мої річи на дворі погнили. На саме Вознесення Христове понапаскуджувано до кухонного начиння й позамаювано це зеленими галузками. Оттак святкувалось в Чернокінцях. В свято Вознесення Хр. Я подав на провізорию й комісія з Гусятина прийшла аж в тиждень т. е. 14. черня 1926 р.

Оттак мої річи стояли під голим небом від 6—14. черня 1926 р. Пси з села розтягали дещо з харчів і толочили по св. образах. Ці люди не пошанували навіть св. креста, але викинули його на дорогу. Цей крест, що находився в моїм помешканню в рі-

в нас в Гермаківці є багато, що подати до відома світови, тільки ми все це очікуємо, може дані люди схаменуться. Просимо при цій нагоді потягнути за язик Вп. Михайла Бідака, який був у нас дяком зараз після п. Йосифа Градківського. Він Вам розкаже, яких то гараздів зазнав він з боку о. Івана Волошина, як то цей парох вабирав собі його доходи за хрестини й за читані Служби Божі, не зважаючи на те, що це в гріхом та що ч. Бідак мав 8 душ на своєму удержанню й не то, що не мав не раз що зісти, але навіть чим засвітити в хаті. Чи хто важивбися навіть зі звичайних світських людей так кривдити нещасливого чоловіка, як наш парох кривдить своїх дяків, які не хотять видно співати на девятій глас?

Вас Вп. Петре Михальчишин просимо приносить нам від свого батька часопис „Голос Дяків“, щоб ми могли з него дещо довідатися, а Хв. Редакцію просимо ще раз, не відмовити нашій просьбі та повисшу допис помістити на сторінках Свого поважаного органу „Голосу Дяків“, який є одиноким щирим опікуном дяківської долі та дяківського відродження.

Справедливі парохіяни.

Потопа в Америці.

100 міст під водою. 800.000 бездомних. Землетрясення.

Американські газети приносять нові звіти про нечувану повінь, яка навістила чотири провінції над рікою Місісіпі та її допливами в північній Америці. В провінції Лювіяна є залитих 100 міст і багато сіл. Около мільон людей лишилось без даху. Загальний простір, залитий водами Місісіпі, виносить 12 мільонів акрів.

Місто Нью-Орлеан оточений зі всіх боків водою і кожної хвили може бути залате. Це позбавилоби 400.000 людей даху над головою. Підвищення гребель не вратує міста. Тельтулаг затоплений до висоти 5 і пів метра. Поля в околиці Гренвіль покриті водою на 5 метрів високо. Місто Рейвіл, віддалене на 60 км. від русла Місісіпі, залите водою, що сягає до третього поверху домів. Більше як 20 міст щезло під водою. Коло Александрії вилли ріки Ред Рівер відразив від свята 14 тисяч людей. Ріка Місісіпі сполучилася на значному просторі з водами припливу Ред Рівер і так угорилось сильне русло 200 км. широке. Ціла північна Америка стоїть під вражливим страшного звищення, яке робить потопа, тим більше, що води до двох тяжків не опадуть. В додатку в сторунах, навіщених потопою далось чути землетрясення. Переполохане населення втікає в світ за очі.

Місісіпі це, як відомо, найдовша ріка на світі. Довжина її виносить 6.700 км. Вливається до неї 55 рік, з яких

збільшений ще 1600 року монахом зі Скиту Маньяського й як такий представляє немалу артистичну вартість. Місцеві Жиди, що бачили те все то прямо плакали, а наколи побачили св. крест в болоті, то один з них закликав Анастасію Ластівка і сказав до неї: „восьмі приказанне кристіянської віри, бо як ти того не зробиш, то ми Жиди це зробимо!“ На 14. черня приїхав комісар з Гусятина й річи п. Михайла Бернатовича з дяківки викинув, а дяківку віддав мені назад в посіданне. Про ті всі сумні події доніс я зараз до владики, але до нині на це ніхто ані оком не моргнув. Тільки в суді на запит: нащо й защо віддалено мене зі служби, о. Ольшанський сказав, що йому приказав о. декан Вальницький, мене за всяку ціну позбутись, а він слухаючи свої влади, мусів то робити, хотай проти моєї особи нічого не мав і не має. Також заявив, що на деканальному соборчику о. декан представив меморіал до підпису на мене, що я в чоловік небезпечний і на дяка цілком не надаюся і всі священники, котрі були на тому соборчику, меморіал підписали. Отже о. декан вислав його до єпископського Ординаріату.

одна Місурі є довга на 5.000 км., отже о 3.200 км. є довша від Дунаю. Навіть при звичайних повінях поверхня ріки підноситься на 10 до 15 метрів. Місісіпі переливає в море що секунди 18.000 кубічних метрів води. Що року вона

накидує около 80 метрів намуду при березі, так що устя віддається з року на рік, а колиш надбережне місто Нью-Орлеан є нині віддалене вже на 170 км. від моря.

Смерть Начального Духовника УГА.

З Нараїва надійшла сумна вістка що там помер заслужений дяк о. Дидик, що був Начальним Духовником Української Галицької

Армії. Похорон відбувся дня 4. травня ц. р. при величавому здвізі народа. Честь його світлій пам'яті!

Хто шанує себе й свою честь, нехай зараз виривнає в нас свою залеглість та прише передплату! Думаємо, що це не гарно буде для дяків, наколи ми будемо їх поіменно через часопис до цього взивати.

Адміністрація „Голосу Дяків.“

Нові наглі карі.

Як подає в ч. 6. „Rolnik i zagroda“ міністр внутрішніх справ видав наказ, що поліція без суду й судового слідства може посадовити до арешту на 14 днів кожного, хто ставить опір при відпровадженні до поліції, хто скаже слово проти поліція (жандарма). Са-

дять зараз з місяця. Оskarжувати вже можна після того, як відбув кару. Окрім того, коли поліція узнає, що був в тих випадках і гвалт публичний, то ще повинна потягнути до судово-карної відповідальности.

Вербунок охотників до китайського війська.

До Варшави приїхав представник армії Чанг-Со-Ліна, Тсі-Пон-Хан з метою вербунок охотників в армію манджурського диктатора.

Платня охотникам така: 150 доля-

рів одморозово і по 100 долярів місячно. Потрібно всього 10.000 охотників.

Записують охотників в китайському посольстві в Варшаві, Маршалковська 97. Цікаве, чи найдуться очі...

Ріжне.

Дерево з Черногори їде до... Бразилії. „Глос Правди“ з 21. березня пише: „Ріжні тартакові спілки, на чолі яких стоять, або польські магнасти, як на пр. Любомірські, або політичні авантюристи, як Вігос, проголосили черногорським лісам страшну війну... Незріле до рубання дерево вирубається в рабівницький спосіб і вивозиться аж до Бразилії (Америци).“

За 10 літ такої господарки — Черногора — красавиця Карпат, цілком полисе.

70 скажених циганів ростріляно. Банда циганів, що мешкала в околиці Бургас, в Болгарії, викопала корову, що згинула на скаженину, і справила собі бенкет, в якій взяла участь ціла банда, також жінки й діти. В міжчасі влада довідалася про викопання стерва і вислала до табору циганів сильний відділ поліції, що окружив табор. Показалося, що 123 ох циганів виявляє ознаки скаженні. 70 з них на місці застрілено. З останніх 20 до сі смерло. Цілу дільницю циганів в околиці міста оточено тісним кордоном поліції.

Тепер бачите наглядно Товариші-Дяки, яких метод уживають деякі наші священники, щоби знищити бідного дяка! Тепер запитую Вас Отче декан прилюдно, що я зробив на світі злого, що Ви на мене такі меморіяли на соборчику в Капустянцях приготовляли? Чи так поступають чесні священники в відношенню до своїх дяків?

Тут також заявляю прилюдно, що все прошу тим, що мені заподіяли незаслужену кривду й викинули мене з хати на брук, бо вони робили те все несвідомо. Але запитую тих, що знали, що роблять: що буде в страшний день суда Божого, що ви свідомо пхнули меншого брата до криміналу, а мені заподіяли велику кривду? Чи не почувте оці страшні слова останнього засуду Божого Сина: „Ідїть проклаті в огонь вічний, приготований дїяволу і слугам его, бо то що ви зробили на тім світі меншому братови, мені ви це зробили?“

Кривда, яку тепер переживаю і та вся зневага, кличе до неба о пїмсту, як також підкопала мов здоровля так, що я чую, що вже довго не пожию на тім світі й незадовго зберу всі кривди дяків і занесу їх перед

Чудо техніки. овариство „Бель-Телефон Компані“ в Ньюорку демонструвало з успіхом телефонічний апарат, що уможливує бачити на віддалі. При телефонічних розмовах між Нью-Йорком і Вашингтоном, появились в затемненій кімнаті живі образи тих осіб, що говорили з собою.

Не їдте до Урагваю! Еміграційний уряд остерегає робітників, ремісників і інтелігентів перед виїздом до Урагваю тому, що наслідком значного напливу емігрантів до цієї південно-американської країни дуже трудно найт і там працю.

Як післати гроші в СРСР. Банковий відділ радянського „торгпредства“ в Варшаві повідомляє, що від 1-го квітня ц. р. місяць перестав приймати гроші для пересилки їх в Польщі до СРСР. Про причину такого розпорядження, як він заявив, ще рано говорити. Одначе гроші можна до Рад Союзу й далі посилати через Англо-Польський Банк в Варшаві (Anglo Polish Bank.)

Офіцерські чури в польській армії мають бути знесені. Зате офіцери мають доставати 80 вол. місячно на приватну послугу.

Як Швейцарія опікується пияками. Женева, 21. марта. — Стейтова

Найвисшого Судію, перед Престол Всевипшнього.

А поки що кличу до Вас Вп. Товариші-Дяки словами нашого найбільшого гения Тараса Шевченка:

„Борітеся, поборете,
Вам Бог помагає,
За Вас сила, за Вас воля
І правда свята!“

Писано в Чернокінцях Великих,
два 17. березня 1927 р.

КОНСТАНТИН ЗАЛІЩУК,

супсенований без найменшої провини дяк.

Примітка Редакції: Ми зі свого боку висказуємо Вп. Константинові Заліщуківі на самий перед як найбільше признанне за його подиву гідний такт, холоднокровність і витривалість в часі цієї цілої афери, що є наглядним доказом його високої вродженої інтелігенції та розуму. Цілий загаль нашіх дяків нехай бере собі добрий приклад з цього дяківського Героя, бо тільки розумом, тактом і витривалістю в борбі поконується противника та здобувається належні права. З нагоди корисного покінчення процесу для Вп. К. Заліщука, складаємо йому щирі гратуляції та бажаємо ще багато сил й здоровля до дальшої праці для добра нашого поневоленого дяківського стану.

рада женецького кантону прийняла закон, на підставі якого кожний на- логовий пияк буде інтернований, без огляду на його суспільне становище. Інтернованих пияків відставлятимуть до відповідної санаторії, де спеціалісти будуть їх лічити з пиянства.

Штучне продовжування жит- тья. Чеський учений Др. Ружічек ро-

бить спроби продовжування життя... покищо тільки мухам... Для своїх ці- кавих дослідів уживає він два роди мух, з котрих один живе тільки 45, а другий 90 днів. По двох місяцях др. Ружічек думає приступити до ожи- влювання небіжчиків-людей. Цікаве, чи це йому вдасться?

З увагою перерахувати!

Дяк, який залягає передплатою, за свій становий часопис „Голос Дяків“ в ворогом дяківського відродження й не відомо йде на услуги тих, проти яких загал дяків бореться. Дяки, які домагаються правди й справедливості від своїх церковних зверхників, не повинні кривдити свійого органу „Голосу Дяків“, як одинокого оборонця своїх інтересів, залягаючи передплатою, бо це було б те саме, що кидати в другого каменем! тоді, як він обдаровує хлібом.

Українська Громадо!

Лунає надійна пісня Воскресення.

Серед розбудженої природи гомінко роздається голос великодних дзвонів, а збірні майдани виповнюються бадьорим звуком хороводу. Незабуті спогади витискають на лицях веселість.

В таку хвилю ніщо не повинно тривожити традиційного вдвоїлля викли- каного Великодним Днем.

Але пригадаймо, що хиба аріст власної сили й дужности повинен би викликати радість в синів україн- ського народу.

Чи є вже сила в українського народу?

Вона обновлюється і твориться. Сворює ту громадянську силу

„РІДНА ШКОЛА“

ця робітня, що на службі українського народу виховує збірними зусиллями українську молодь, найбільшу цінність нації. Як рідна мати серед найтяжчого лихоліття виховує ту молодь у здібности до чину, сталить у нїї сильну волю, щоб спричинити можнївть

увалити життя народу по вській подобі і своій потребі.

Велике це завдання і важке. Але „Рідна Школа“ його не злякається і ви- повнить на славу великого народу, якщо відчує за собою теплу руку україн- ського загалу.

Тому нехай дні Воскресення стануть всенароднім святом „Рідної Школи“ та великої ідеї, яку вона в собі носить. Нехай в ці дні по всенародній постанові об'єднуються всі Українці у спільному змаганні: **Повести всенародню жертвенність на потреби „Рідної Школи“.**

Памятаймо, що не даючи селянам і робітникам можнївть вчитися в рідній школі — відбирається їм одночасно змогу здобути знання й освіту, що най- кращу зброю в боротьбі за визволення.

Числом та обильністю датків на „п и с а н к у“ для „Рідної Школи“ докажем нашу живучість, свідомість і кариість!

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“:

І. ЧАПЕЛЬСЬКИЙ,
голова.

А. ЗЕЛЕНИЙ,
секретар.

Чи радянська інтервенція?

„Рул“ доносить, що в Східньому Сибірі большевики енергійно підго- товляються до війни з Китаєм. Іркутськ, Верхнеудінськ, Чита уявляють в себе величезні арсенали. Дуже багато гар- мат, танків, літаків і авт.

По наказу „Реввоенсовета“ пере- ведені на воєнну стопу дивізії: 12-та, 35-та, і 1-ша Тихоокеанська і 2-га При- амурська. Дуже добре озброюється 40 тисячна монгольська армія.

Еміграційна рубр. дяків.

Вп. ДЕМКІВ ІВАН, дяк в Нага- чеві під примусом незавидної долі опу- стив цього місяця 1927 р. ради гали- цьких Дяків-Борців, вибираючись ради куска хліба аж за океан, в Канаду.

З цей нагоди наша редакція в іме- ни цілого загалу дяків дякує щиро Вп. Іванові Демкові за його дотеперішню працю на галицькому ґрунті та бажає йому найщасливішого поведження в Новому Краю з тою повною вірою й надією, що він і там посвятить свої сили і знання на орг. працю серед на- ших дяків та приєднає нам як найбіль- ше пренумераторів.

Редакція й Адм „Голосу Дяків“.

ПОДЯКА.

Оцим складаю прилюдно щирю подяку Вп. Іванові Волошинови, ре- дакторови „Голосу Дяків“ за те, що потішав мене листовно в мойому горю, в борбі аж до побіди й загірав до витревалости.

Так само складаю щирю подяку Вп. Дмитрові Мітївеву, бувшому дя- ковї і ух. в Тухлі за потішаючі листи і матеріальну підмогу, далше скла- даю щирю подяку Впп. Дякам скіль- ського деканату за грошеву підмогу, зібрану в Озерянах як також складаю щирю подяку всім Впп. Дякам, котрі мене спомогали і потішали в моїм лютім горю, а тим самим додали мені енергії і підтримали на дусі до борби з ворогами за поправу долі дяківсько- го стану

Прийміть від мене щире й сер- дечне Спаси Біг!

КОНСТАНТИН ЗАЛІЩУК,
був. дяк. в Чорнокінцях Вел.

На окалічолого дяка

зложив Вп. Галаса Василь, дяк в Носові — 50 сот., за що йому наша Редакція в імени згаданого дяка складає щирю подяку.

Мила подяка.

Наша Редакція й всі її Впп. Співробітники складають оцею до- рогою всім своїм П. Т. Прену- мераторам, Читачам і Прихиль- никам найщиріші подяки за надіслані їм Святочні Желання з нагоди Великодних Свят.

Рубрика вдячності.

Поминальні Богослуження за бл. п. Гната Полотнюка, був катедр. дяка й вельми заслуженого дяківського ор- ганізатора в Станиславові відправилися дня 11. цвітня ц. р. в слїдуючих па- рохїях: в Княздворі Впр. о. парох Майковський і Вп. дяк Слободян Прокіп. В Волі Цекл. Впр. о. парох о. Горошко Михайло і Вп. дяк Кули- няк Іван; в Велесневі Впр. о. кат. Гробельний і Вп. дяк Терлецький Ві- кторі (Служба Божа співана, пропо- відь присутність около півтора сотки вірних); в Кречовичах Впр. о. па- рох Венгринович Діонізій і Вп. дяк Кваснюк Василь (присутних майже повна церков), в Устриках гор. Впр. о. парох Трицецький В. і Вп. дяк Сеньків Григорій.

(Дальше буде).

Хто ще не прислав до нас пові- домлення про відправлення помиваль- ного Богослуження по бл. п. Г. Поло- тнюкові нехай зробить це зараз.

Редакція „Голосу Дяків“.

Приклад достойний наслідування.

(Цілолїтню передплату зло- жили в гори:

Вп. Чорний Іван, дяк в Черни- леві. Вп. Тимків Теодор, дяк в Со- роках к. Хор. Вп. Врублевський Со- фрон, дяк в Королівці к. Борщ. Вп. Романишин Микола, дяк в Заболот- цях к. Бродів. Вп. Коваль Петро, дяк в Горуцьку. Вп. Качор Василь, дяк в Цикові. Вп. Зубрицький Микола, дяк в Головську. Вп. Терлецький Стефан, дяк в Росохах. Вп. Маслій Іван, дяк і здг. в Космачі. Вп. Вой- тків Гаврило, дяк в Ніврі. Вп. Вар- хомій Михайло, дяк в Святому. Вп. Барановський Григорій, дяк в Кра- ковї. Вп. Пелех Спїрїдїон, дяк в Ур- лові. Вп. Патлика Іван, дяк в Добру- сині. Дальше буде!

На фонд преси

„Голосу Дяків“ зложили:

Вп. Барановський Григорій, дяк в Кракові — княжий дар: 9-00 зл. Вп. Терлецький Віктор, дяк в Ве- лесневі — 2-60 зл. Вп. Вархомій Михайло, дяк в Святому — 1-50 зл. Вп. Червинський Юліян, дяк і здг. в Полнятичах — 0-50 зл. Вп. Пелех Спїрїдїон, дяк в Урлові — 0-50 зл.

Наша Редакція складає за це Впп. Жертводавцям, а з окрема Вп. Григорїєви Барановському найщиріші подяки і кладе їм, як добрий приклад для тих, що ще вага й значіння своєї преси як слїд не зрозуміли.

Надіслані книжки й журнали.

„NATIO“, місячний журнал для національних меншостей виходить від 1. січня ц. р. на польській, німецькій, французькій і англійській мовах в Варшаві, Пенка 18 т. 6. під редакцією Д-ра Павла Лисяка.

„Хлопський Син“, комедія на 1 дію Гр. Марусина, Львів В-цтво „Русалка“. Друге поправлене виданне.

ПОЧТОВА СКРИНКА.

Вп. Павлюк Микола, дяк в Поморя- нах. 6 зл. отримали. До кінця ц. р. приходить нам ще 4-50 зл.

Вп. Терлецький Стефан, дяк в Ро- сохах. 8 зл. отримали. До кінця ц. р. все в найкрасшому порядку заплачене. До Вашої диспозиції остало ще 4-30 зл.

Вп. Процишин Олекса, дяк в Пере- милеві. 5 зл. отримали. До кінця ц. р. при- ходить нам 6-95 зл.

Вп. Кваснюк Василь, дяк в Кречо- вичах. Вашу справу прийняли ми до відома. До кінця ц. р. приходить нам вже лише 75 ст.

Вп. Мельничук Микола, дяк в Буц- неві. 3 зл. отримали й на залеглість зарах. За 1926 р. приходить нам ще 3-75 зл. На цей рік ще нічого не зараховано.

Вп. Кобеляк Василь, дяк в Кремній. 4 зл. отримали. Задаток на календар зарах на часоп. До кінця цього року приходить нам вже лише 95 сот.

Вп. Баран Іван, дяк в Вороблячині. 4 зл. отримали й на залеглість зарах. До кінця цього року приходить нам 7-25 зл.

Вп. Червинський Юліян, дяк і здг. в Полнятичах. 2 зл. отримали. В справі друку карток подали ми Вам інформації листом. Згаданих чисел наразі ще не потребуємо, бо вплинуло вже досить. До кінця цього року приходить нам ще 5-50 зл.

Вп. Маслій Іван, дяк в Космачі. 6 зл. отримали. Часопис вже до кінця цього року заплачений, бо 2 зл. з делег. на него пере- несли. За 1926 р. приходить нам ще 20 сот.

Вп. Максимів Юрко, дяк в Буянові. 5 зл. отримали, з чого 4-70 зл. на залеглість за 1925 і 1926 рр. перенесли. На цей рік остало лише 30 сот. До кінця року при- ходить нам ще 7-70 зл.

Вп. Андрусак Лесь, дяк в Вербівцях. 6 зл. отримали, з чого 3-25 зл. зарах. на решту належнївти за 1926 р. На цей рік остало 2-75 зл. До кінця р. бракує ще 5-25 зл.

Вп. Вархомій Михайло, дяк в Свя- тому. 7 зл. отримали й все по Вашому ба- жанню зарахували. Часопис до кінця ц. р. заплачений. Просимо же одержані числа ре- кламувати, а ми Вам їх вишлемо. Часопису Вам ми не здержували.

Вп. Курпіта Михайло, дяк в Щуткові. 4-30 зл. отримали й все по думці Вашої до- писки зробили. За 1926 р. приходить нам ще 1-40 зл. На цей рік ми ще нічого не отр. мали. Просимо а вислїкою залеглївти й перед- платою не припївнюватись!

Вп. Зубрицький Микола, дяк в Го- ловську. 5 зл. отримали. До кінця ц. р. вже все заплачене. До Вашої диспозиції остало ще 95 сот.

Вп. Панькович Василь, дяк в Пїйлі. 5 зл. отримали. До кінця цього року при- ходить нам ще 3-45 зл.

Вп. Шафран Микола, дяк в Тарнав ці. 5 зл. отримали. До кінця ц. р. приходить нам ще 55 сот. Не одержані числа просимо зарекламувати на своєї почтї. Ми часопис вислаємо Вам без перерв. Часопис мусить пропадати в громадї. Пошукайте виновинка- та подайте його нам, а ми вже зробимо з ним що належить!

Вп. Заплацінський Петро, дяк в Каль- никові. 5 зл. отримали й по Вашому бажанню зарах. За 1926 р. приходить нам ще 25 сот., бо ціла передплата виносила 6-75 зл.

Вп. Тарчанин Антїн, дяк в Устри- ках долини. 5 зл. отримали. За святочний привіт дуже щиро дякуємо й Вам всего до- бра бажаємо. До кінця ц. р. приходить нам лише 45 сот.

Вп. Клава Василь, дяк в Острові. 10 зл. отримали. До кінця ц. р. приходить нам ще 1-75 зл.

Вп. Червинський Юліян, дяк в Пол- нятичах. Дуже щиро дякуємо за святочний привіт. Відповідь на Вашу просьбу знайде- те в нинїшньому числі.

Вп. Рудавський Михайло, дяк в Кро- гульці. 2 зл. отримали. За 1926 р. приходить нам ще 75 сот.

Вп. Поруїдло Осип, дяк в Чирній. 5 зл. отримали, з чого 1 зл. пішло на рах за 1926 р. а 4 на цей рік. Інформації в Ва- шій справі знайде в нинїшньому числі

Вп. Сеньо Петро, дяк в Завадці Рим. 6 зл. отримали. За 1926 р. належалося 2-20 зл. До кінця цього року приходить нам ще 4-20 зл. Просимо подати нам, котрих чисел Вам бра- кує, а ми Вам їх вишлемо. Що до шематизму найде відповідь в одному з попереднїх чисел.

Вп. Марків Стефан, дяк в Семиків- цях. 5 зл. отримали, з того 3-35 зл. пішло на довг за 1926 р. а 1-65 зл. на цей рік. До кінця ц. р. приходить нам ще 6-35 зл.

Вп. Сандович Микола, дяк в Ждині. 4 зл. отримали, з чого 2-70 зл. пішло на залеглість за попереднїй рік, а 1-30 зл. на цей рік. До кінця ц. р. приходить нам ще 6-70 зл.

Вп. Серединський Михайло, дяк в Мхаві. 4 зл. отримали. До кінця цього року приходить нам лише вже 2-95 зл. бо з 1926 р. остало на цей рік 1-05 зл.

Вп. Погрибенник Іван, дяк в Рибні. Часопис заплачений за 3 квартали.

Всі претенсії платні й позиваємі в Коломиї.

Видав В-цтво „Запорожець“ в Коломиї.

З друкарні Ф. Долїнського в Коломиї.

За Редакцію відповідає: Іван Волошин.